

גידול חימצה בכמויות מיים מופחתות - 2002

גלי שי -_שה"מ
עלי ליאור - שה"מ
ברוך רטיג - מכון וולקני
צוות חוות גד"ש

מבוא:

גידול החימצה תופס בשנים האחרונות מקום נכבד בשטחי גד"ש בעמק החולה. עם קיצוצי המיים והעלאת מחיר המיים עולה בחריפות הצורך בבדיקת תחומי היעילות הכלכלית של שימוש במיים בהשקיית חימצה בעמק החולה. במסגרת זו נערך בשנת 2001 נסוי ע"י יששכר פרגר בו נבדקו משטרי השקיה בכמויות מיים מופחתות. נבדקה השקייה ב- 100 מ"ק וב- 70 מ"ק בעתוי מוקדם ומאוחר של תחילת השקיה. מתוצאות הנסוי (פורסם) נמצאו תוצאות מעניינות של יבולי ס גבוהים בכמויות מיים מופחתות, כאשר תחילת ההשקיה הייתה מאוחרת-- 100 מ"ק / ד' לעומת 230 מ"ק/ ד' בביקורת. בנסיונות אחרים שערכנו בשנים קודמות- כמות מיים של 70% מהביקורת גרמה לפחיתה מובהקת ביבול. כדי לבחון שוב את ממצאי 2001 בוצע נסוי דומה עם תוספת טיפולים נבדקים, כדי להגיע לעקום ייצור שניתן לבחון אותו במונחים כלכליים.

שיטות וחרמים:

הנסוי בוצע בחוות גד"ש
כרב- כותנה
הכנת שטח - כמקובל

טפולים

- 1 מסחרי
- 2 השקיה בתרמול 35 מק,
- 3 תחילת השקייה שבועיים אחרי תרמול - 35 מק
- 4 כמו 2 - אבל 2 פעמים 35 מק
- 5 כמו 3 - 2פעמים 35 מק
- 6 כמו 5- אבל התחלה 3 שבועות אחרי תרמול
- 7 בעל

כל טפול על ערוגה באורך 20 מטר

זריעה- ברטוב- 18.12.01

רסוס טרבוטרקס- 270 גר"ד'

הצצה - 16.1.02

פריחה - 9.4.02 - אחרי גשמים ממושכים

גשם נוסף - 20.4.02 - 30 מ"מ

סה"כ גשם בעונה - 630 מ"מ. סיום גשם אפקטיבי - 21.4.02.

תחילת השקיה- טפול 1, 2, 4 - 6.5.02 . בטפולים 3, 5 - 20.5.02. טפול 6 - 27.5.02 .

סיום השקיה- 15.6.02 בטפול המסחרי.

סה"כ מיים:

מ"ק/ד'	טפול
215	1
35	2
35	3
70	4
70	5
70	6

הדברה: עמיסטר 50 גר"ד' - 24.3.02 - נגד אסכוכיטה

תיונקס 200 + פרודקס 200 - 29.5.02 - נגד הליוטיס וזבוב המינהרות.

קציר- בקומביין נסיונות: 26.7.02. מכל חזרה נקצר היבול, נשקל ונלקחו דוגמאות למיון.

המיון בוצע במתקני חברת "הזרע" במבחור- ותודתנו להם על הסיוע

סיכום ומסקנות:

בנסוי משטרי השקיה וכמויות מיים בחימצה נבחנו 7 טיפולים שונים- כאשר מצד אחד טיפול מסחרי בהתאם להמלצות האזור, מצד שני טפול בעל-וביניהם טיפולים של 35 מ"ק ו- 70 מ"ק בעתוי שונה. עונת הגידול התאפיינה בעצירת גשמים בפברואר עד סוף מרץ ובגשם מרובה מסוף מרץ עד 21 באפריל- ובסה"כ שנה גשומה (630 מ"מ בנסוי).
בנתונים אלו הייתה התפתחות מואצת של הגידול במהלך חודש אפריל וההשקיה התחילה רק ב- 6.5.02. היבול בנסוי זה- כמו גם בנסויים אחרים בחווה - היה נמוך יחסית למקובל. היבול בטפול המסחרי עלה במובהק על טפולים 2, 6, 7 - ולא נבדל סטטיסטית משאר הטיפולים למרות ההבדלים הגדולים בכמויות המיים.
באחוזי סוג א' לא היה הבדל מובהק- אבל בגודל 24 היה יתרון לטפול המסחרי. מתוצאות הנסוי נראה שבעונה זו הספיקה כמות מיים קטנה בעתוי מתאים כדי לקבל יבול מירבי יש לחזור על נסוי זה עונה נוספת כדי לבסס (או לסתור) את התוצאות.

תוצאות:

טיפול	יבול - ק"ג/ד'			18-	18+	20	22	24	משקל 1000 ג'
	סה"כ	א	בג						
1	337	א	378	8.1	25.5	81.0	173.5	48.7	442
2	289	בג	387	4.3	14.2	99.0	150.3	21.1	378
3	314	אב	387	3.2	13.2	93.9	168.1	35.3	387
4	300	אב	383	4.3	12.2	89.5	164.7	29.3	383
5	294	אב	446	3.1	10.0	77.2	168.6	35.5	446
6	258	ג	432	4.7	18.6	84.5	131.6	18.6	432
7	271	בג	423	3.4	15.8	90.7	141.8	19.7	423

טיפול	התפלגות יבול-אחוזים						סה"כ	א
	18%	18+	20%	22%	24%	פסולת %		
1	2.4	7.5	24.0	51.5	14.5	1.73	א	90.1
2	1.5	4.9	34.2	52.1	7.3	1.42	בג	93.6
3	1.0	4.2	30.0	53.6	11.2	0.77	אב	94.8
4	1.4	4.1	29.8	55.0	9.8	0.89	אב	94.5
5	1.1	3.4	26.3	57.4	12.0	1.19	אב	95.7
6	1.9	7.3	32.8	50.9	7.2	0.71	ג	90.9
7	1.3	5.8	33.5	52.3	7.3	0.70	בג	93.0

אותיות שונות- הבדל מובהק ברמה של $p < 0.05$ בנתוח לפי tukey-kramer
גרף 2 : התפלגות מיון באחוזים
גרף 1: יבול לפי טיפולים

